

OKÓLNIK NR 4 / 19

Z POSIEDZENIA ZARZĄDU GŁÓWNEGO MZC w dniu 09 września 2019 r.

1. Informacja o udziale członków Zarządu Głównego MZC w uroczystościach i imprezach miesiącach: czerwiec, lipiec i sierpień 2019 roku

- 01 czerwca 2019 – Dni Strumienia- Otwarcie "Staromiejskiej Wiosny 2019". Zarząd Główny MZC reprezentowali: wiceprezesi : p. Bronisław Brudny, p. Cezary Tomiczek oraz członek ZG MZC p. Zdzisław Wyleżuch,
- 03 czerwca 2019 – posiedzenie ZG MZC – obecni członkowie ZG MZC wg listy obecności,
- 09 czerwca 2019 – "Dzień Tradycji i Stroju Regionalnego"- organizator – Koło MZC nr 6. Imprezę uświetniły występy Zespołów z Polski i z Zaolzia. Zarząd Główny MZC reprezentowała p. Prezes Marta Kawulok, która wręczyła legitymacje macierzowe nowym członkom Koła,
- 12 czerwca 2019 – wycieczka członków Koła MZC nr 1 do Karwiny. W wycieczce uczestniczyła p. Prezes Marta Kawulok. Po dawnej Karwinie i innych ciekawych miejscach oprowadzał Pan Władysław Kristen,
- 12 czerwca 2019 - Galeria pod Ratuszem w Strumieniu- promocja książki pt. "Mikołaj Brodecki- założyciel miasta Strumień" autorstwa ks. Prałata Oskara Kuśki. Zarząd Główny MZC reprezentowali: p. Henryk Franek, p. Urszula Skowron oraz p. Zdzisław Wyleżuch,
- 13 czerwca 2019 – uroczyste zakończenie Roku Akademickiego Uniwersytetu III Wieku. W uroczystości wzięli udział : Starosta Powiatu Cieszyńskiego oraz Burmistrz Miasta Cieszyna , którzy wygłosili okolicznościowe przemówienie. Zarząd Główny MZC reprezentował p. Cezary Tomiczek,
- 14 czerwca 2019 – w Książnicy Cieszyńskiej- wernisaż wystawy pt. "HERODOT I INNI"- wielkie dzieła dawnych historiografów. Zarząd Główny reprezentowała p. Prezes Marta Kawulok,
- 17 czerwca 2019 – posiedzenie Rady Funduszu Stypendialnego Śląska Cieszyńskiego poświęcone stypendiom pomostowym "Dyplom z marzeń". Obecni byli członkowie Rady Funduszu Stypendialnego Śląska Cieszyńskiego,
- 23 czerwca 2019 – w Strumieniu- uroczyste obchody 100 rocznicy wybuchu I Powstania Śląskiego i Roku Moniuszkowskiego w 200 – rocznicę urodzin kompozytora, w ramach "XI Dnia Tradycji , Stroju i Pieśniczki Regionalnej". W uroczystości wzięło udział wielu zacnych gości między innymi p. Premier Jerzy Buzek, a Zarząd Główny MZC reprezentowali p. Prezes Marta Kawulok oraz p. Zdzisław Wyleżuch i p. Henryk Franek,
- 29 czerwca 2019 - IX Złaz Górski MZC im. Wł. Orszulika organizowany przez ZG MZC oraz Koło MZC nr 4 Przewodników PTTK do schroniska na Kamiennym w Wiśle. Uczestniczyli członkowie ZG MZC oraz reprezentacje Kół Terenowych Macierzy,
- 06 lipca 2019 – spotkanie Zarządu oraz członków Koła MZC nr 2 "Mały Jaworowy" w Cieszynie w restauracji "Kaskada". Na spotkaniu podsumowano półroczną działalność Koła. Część oficjalną prowadził Prezes Koła p. Eugeniusz Raabe. Pani Prezes Marta Kawulok wręczyła 5 uhonorowanym członkom Koła "Akty Uznania", a nowym członkom legitymacje i znaczki macierzowe. Zarząd Główny Macierzy reprezentowała również p. Natalia Bańczyk,
- 26 lipca 2019 – w Książnicy Cieszyńskiej – wernisaż wystawy – "Historia Cieszyna – najstarsze dokumenty". Zarząd Główny reprezentował , p. Henryk Franek. W wernisażu uczestniczył także p. Władysław Kristen,
- 03 sierpnia 2019 – Uroczystość w Żywocicach na Zaolziu upamiętniająca 75 rocznicę stracenia 28 Polaków zamordowanych przez hitlerowców. Zarząd Główny reprezentowali p. prezes Marta Kawulok oraz wiceprezes Bronisław Brudny. Została złożona wiązanka kwiatów pod pomnikiem upamiętniającym to wydarzenie. Przedstawiciele ZG MZC zwiedzili również Muzeum a w nim wystawę poświęconą tym tragicznym wydarzeniom,

- 04 sierpnia 2019 - "Gorolskie Święto" w Jabłonkowie – organizator: Koło PZKO w Jabłonkowie /Prezes p. Jan Ryłko/. Impreza zorganizowana z dużym rozmachem - prezentacja i kiermasz rękodzieła , występy Zespołów Regionalnych z Zaolzia i z zagranicy. Zarząd Główny reprezentowała p. Prezes Marta Kawulok i wiceprezes Bronisław Brudny,
- 17 sierpnia 2019 – w w Petrowicach na Zaolziu – uroczyste odsłonięcie Tablicy upamiętniającej Polaków, uczestników I Powstania Śląskiego. Uroczystość uświetnił występ Zespołu Pieśni i Tańca "Śląsk". Został również zorganizowany Rajd rowerowy do Godowa, miejsca ,w którym znajduje się Muzeum Powstań Śląskich. Zarząd Główny reprezentowali p. Urszula Skowron i p. Henryk Franek,
- 19 sierpnia 2019 – posiedzenie Kolegium Redakcyjnego Kalendarza Cieszyńskiego – obecni byli członkowie Kolegium Redakcyjnego. W posiedzeniu uczestniczyli prezes Marta Kawulok i wiceprezes Leszek Pindur,
- 01 września 2019 – uroczyste obchody 80 rocznicy Wybuchu II Wojny Światowej i Dnia Weterana. Zarząd Główny reprezentowali wiceprezes ZG MZC Bronisław Brudny i sekretarz ZG MZC Aleksandra Czajkowska.

2. Relacja z uroczystych obchodów 80. rocznicy Wybuchu II Wojny Światowej i Dnia Weterana

Uroczyste obchody 80. rocznicy Wybuchu II Wojny Światowej i Dnia Weterana rozpoczęły się od Mszy św. patriotycznej w intencji Obrońców Ojczyzny oraz Ofiar II Wojny Światowej, w Sanktuarium Matki Boskiej Cieszyńskiej w Cieszynie. Po Mszy św. uczestnicy uroczystości przemaszerowali ulicami miasta, w asyście orkiestry, pod pomnik Ofiar Hitleryzmu na Placu Wolności, gdzie odbyła się manifestacja patriotyczna. Okolicznościowe przemówienie wygłosił Starosta Cieszyński p. Mieczysław Szczurek Następnie kapelani służb mundurowych odmówili modlitwę w intencji poległych obrońców Ojczyzny. Po apelu pamięci delegacje złożyły kwiaty. W imieniu Zarządu Głównego MZC bukiet biało – czerwonych kwiatów złożyli: wiceprezes Bronisław Brudny i sekretarz Aleksandra Czajkowska. Został wystawiony Sztandar Macierzy , a w poczcie sztandarowym stanęli członkowie Kola MZC nr 4 Przewodników PTTK w Cieszynie.

3. Uchwała ZG MZC nr 8 /19 w sprawie podwyżki czynszu dla najemców od stycznia 2020r.

Pani Prezes Marta Kawulok zwróciła się do Zarządu Głównego MZC z wnioskiem o podjęcie Uchwały w sprawie podwyżki czynszu dla najemców od stycznia 2020 roku:

- za najem pomieszczeń dla Przedszkola w Bielsku – Białej o 10%
- za najem pomieszczeń dla lokatorów oraz Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku – Białej z siedzibą w Cieszynie przy ul. Stalmacha 14 - o 3%

Prezes poddała Uchwałę pod głosowanie, która została podjęta jednogłośnie.

Zarząd Główny MZC w dniu 09 września 2019 r podjął **Uchwałę nr 8 / 19** w sprawie powyżki czynszu za najem pomieszczeń w wysokości:

- dla Przedszkola w Bielsku – Białej **o 10%**
- dla najemców oraz Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku – Białej z siedzibą w Cieszynie przy ul. Stalmacha 14 - **o 3%**

4. Z działalności Kół Terenowych Macierzy

MACIERZ NA SZLAKU WALK O POLSKOŚĆ ZAOLZIA

3 sierpnia b.r. członkowie i sympatycy Koła Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Grodźcu wyruszyli na wycieczkę na Zaolzie. Trasa wiodła przez Dębowiec, Kończyce i Zebrzydowice do Cieszyna. Mogliśmy podziwiać piękne wioski Ziemi Cieszyńskiej, zadbane przydomowe ogródki, dobre drogi, często z chodnikami.

W Kończycach Małych zatrzymaliśmy się pod Krzyżem upamiętniającym kpt. Cezarego Hallera (brata generała Józefa Hallera), który zginął w obronie Śląska Cieszyńskiego w 1919 r.

Po przekroczeniu granicy pojechaliśmy do Karwiny. Obszar współczesnego miasta obejmuje kilka dawniej samodzielnych miejscowości. Najstarsze to Solce, Raj, Frysztat (z początku XIII w.) i Karwina, obecna dzielnica Doły, od której całe dzisiejsze miasto zapożyczyło nazwę. Wzmiankowane już w XV w. miejscowości Darków i Łąki, obecnie również są dzielnicami Karwiny. Najpierw zatrzymaliśmy się w Karwinie Frysztat. Przy ładnym rynku znajduje się kościół Podniesienia św. Krzyża. Kościół został zbudowany na przełomie XIII i XIV stulecia. W jego wnętrzu znajdują się cudowny obraz Matki Boskiej Frysztackiej oraz mistrzowsko wykonane drewniane figury Piotra i Pawła. Jest też płyta nagrobna jednego z właścicieli zamku. Wokół kościoła można podziwiać wspaniałe rzeźby barokowe. Nieopodal znajduje się zamek, którego pierwszymi właścicielami byli Piastowie cieszyńscy. Jednym z kolejnych właścicieli był Jan Larisch von Monich, który zamek rozbudował i dodał nowe skrzydło. Wokół zamku Larischowie założyli rozległy park w stylu angielskim. Po wybudowaniu pałacu w Solcy przenieśli się do nowej siedziby. Po wojnie w zamku mieściła się Miejska Rada Narodowa.

Następnie pojechaliśmy do dzielnicy Karwiny zwanej Karwina Kopalnie lub Karwina Doły - miejscowości zakupionej przez Larischów w 1551 r. Odkrycie bogatych złóż węgla w tej okolicy doprowadziło do gwałtownego rozwoju Karwiny i sąsiednich miejscowości. Karwina rozkwitała. Błyskawicznie przybywało mieszkańców. Pobudowano ratusz, urzędy, browar, szkoły, placówki kulturalno sportowe. W kopalniach Karwiny pracowali górnicy z naszych okolic, nasi dziadkowie i wujowie. Z biegiem czasu to, co było źródłem dynamicznego rozwoju miasta przyczyniło się do jego zguby. Kopalnie były wielopoziomowe, po urobku niezabezpieczone, a wydobywanie węgla zbyt intensywne. Z czasem teren zaczął osiadać. Pagórki poznikały lub pozapadały się. Wskutek szkód górniczych zniknęła prawie cała stara dawniej tętniąca życiem Karwina. Do dzisiaj zachowało się tylko kilka obiektów. Jednym z nich jest stary kościół pod wezwaniem św. Piotra z Alkantary, pod którym grunt obniżył się o około 40 m a jego odchylenie od pionu wynosi 7 stopni. Przed zupełnym zapadnięciem się kościół uchroniło wzniesienie na którym został wybudowany.

Na starym cmentarzu w Karwinie Doły odwiedziliśmy miejsce z tablicą upamiętniającą katastrofę górniczą z 1894 r. W tym roku, w wyniku wybuchu metanu w trzech karwińskich kopalniach straciło życie 235 górników, w przeważającej części Polaków. Katastrofa ta jest tematem wiodącym utworu "Czarna Julka", napisanego przez pochodzącego z Karwiny pisarza, Gustawa Morcinka. W tym miejscu należy przypomnieć postać Celestyna Racka, górnika, inżyniera pochodzącego z Wieliczki, który zorganizował grupę ratowniczą i pośpieszył na ratunek uwieczonemu pod ziemią górnikom. Za pierwszym razem udało mu się uratować kilkudziesięciu kamratów. Kiedy grupa ruszyła na ratunek po kolejnym wybuchu nie miała już tyle szczęścia. Zginęli wszyscy. Siostry inż. Racka ufundowały Bratu nagrobek ze stojącą figurą smutnego anioła bez skrzydeł opartego o filar. Niestety figura po stu latach „czuwania” została skradziona. 3 lata wstecz, ze składek, polska społeczność Zaolzia postanowiła odnowić pomnik zastępując posąg kopią zdjęcie posągu wygrawerowaną na czarnej płycie opatrzonej napisem: "z tego miejsca w 2005 r. został skradziony przez hieny cmentarne posąg kobiety ze zgaszona pochodnią..."

Następnym punktem wycieczki było odwiedzenie Stonawy, wsi historycznie leżącej na Śląsku

Cieszyńskim, w dużej części zamieszkałej przez Polaków. W Stonawie znajduje się zbiorowa mogiła poległych zamordowanych jeńców, żołnierzy WP z 12 Pułku Piechoty Wadowickiej, który pierwszy wsparł obronę Śląska Cieszyńskiego. Tragedia rozegrała się w styczniu 1919 r. Na pomniku poświęconym ofiarom napisano:

"Przechodniu powiedz Polsce

tu leżym jej syny

posłuszni jej prawom do ostatniej godziny."

Naprzeciw mogiły żołnierskiej powstała ściana, w którą wmurowano tablicę pamiątkową z nazwiskami zamordowanych 20 żołnierzy. Pomnik poległych znajduje się u stóp kościoła pod wezwaniem św. Marii Magdaleny, w którym niedzielnie nabożeństwa odprawiane są naprzemian w języku polskim i czeskim.

26 stycznia br. odbyła się w Stonawie uroczystość wspomnieniowa w hołdzie poległym ofiarom konfliktu zbrojnego w 100 lecie tej tragedii. Patronat nad uroczystością objął Mariusz Błaszczak, Minister Obrony Narodowej.

Wycieczkę zakończył spacer po parku uzdrowskim Darków Karwina. Kurort słynie z leczniczych wód jodowo-bromowych. Droga do parku wiedzie przez zbudowany 1925 r. most łukowy nad rzeką Olzą.

Wycieczka miała podniosły, patriotyczny charakter, z ciekawością wysłuchaliśmy opowieści Władysława Kristena o trudnych, wręcz tragicznych losach Polaków na Zaolziu.

Pobyt na Zaolziu wpisał się w cykl obchodów 100 lecia Niepodległości, a towarzyszyły nam pieśni patriotyczne i regionalne, wyśpiewane ze Śpiewnika Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, którego wydanie wznowiono w tym roku, dzięki finansowemu wsparciu Gminy Jasienica.

Kolo MZC w Strumieniu/ Prezes Bronisław Świeży/

- 12 czerwca 2019 - Dni Strumienia - Galeria pod Ratuszem w Strumieniu- promocja książki ks. prałata Oskara Kuśki pt. "Mikołaj Brodecki- założyciel miasta Strumień",

- 14 czerwca 2019 wspólne spotkanie z członkami Koła MZC z Drogomyśla, w b. Hufcu Harcerskim w Drogomyślu,

- 23 czerwca 2019 - obchody 100 rocznicy wybuchu I Powstania Śląskiego i Roku Moniuszkowskiego w 200 – rocznicę urodzin kompozytora, w ramach "XI Dnia Tradycji , Stroju i Pieśniczki Regionalnej". Zarząd Główny reprezentowali p.Prezes Marta Kawulok oraz przedstawiciele ZG MZC p. Zdzisław Wyleżuch i p. Henryk Franek,

- 18 sierpnia 2019 – 03 września 2019 – wystawa w Galerii Pod Ratuszem „Sfrunął na Śląsk Orzeł-Biały – Temat Powstania Śląskie"

5 Sprawy bieżące

Prezes Marta Kawulok przedstawiła zebrany następujące sprawy:

- we wrześniu br. został ponownie skierowany do Rady Miejskiej Cieszyna wniosek wraz z uzasadnieniem o wyróżnienie Pana Eugeniusza Raabe "Laurem Srebrnej Cieszyńki 2019";

Przypomniała zebrany, że Zarząd Główny MZC w dniu 03 września 2018 roku podjął Uchwałę nr 10 / 18 w sprawie zgłoszenia do Rady Miejskiej Cieszyna Pana Eugeniusza Raabe do wyróżnienia "Laurem Srebrnej Cieszyńki 2018" . Ponieważ kandydat nie otrzymał w zeszłym roku tego wyróżnienia , ponownie w tym roku został złożony wniosek wraz z uzasadnieniem zawierającym uzupełnienie o działalność za rok 2018 / 2019,

- nie odbyło się, w miesiącu sierpniu, posiedzenie Rady Funduszu Stypendialnego Śląska Cieszyńskiego w sprawie stypendiów pomostowych. W bieżącym roku nie zostały złożone wnioski

o stypendia pomostowe "Dyplom z marzeń", co dla rady Funduszu Stypendialnego było dużym zaskoczeniem i zdarzyło się to po raz pierwszy od 18 lat. Pismo informujące o tej sytuacji zostało przesłane do Fundacji Edukacyjnej Przedsiębiorczości w Łodzi. Wnioski o stypendia macierzowe zostaną rozpatrzone w ostatnim tygodniu września,

- 29 czerwca br. został zorganizowany przez ZG MZC oraz Koło MZC nr 4 Przewodników PTTK IX Złaz Górski MZC im. Wł. Orszulika do schroniska na Kamiennym w Wiśle. Najliczniejszą reprezentację stanowili członkowie Koła MZC nr 2 "Mały Jaworowy" w Cieszynie i w nagrodę otrzymali obraz ufundowany przez p. Dariusza Orszulika - syna Patrona Złazu. Pogoda dopisała, wspólne śpiewanie ulubionych pieśni oraz smaczna grochówka i pieczone kiełbaski sprawiły, że uczestnicy Złazu bardzo przyjemnie spędzili to sobotnie popołudnie i umówili się na kolejny X Złaz w czerwcu 2020 roku,

- 14 września 2019 na Cieszyńskim Rynku zostanie zorganizowany kolejny III Festiwal Organizacji Pozarządowych "Cieszyński Przekładaniec". Macierz Ziemi Cieszyńskiej weźmie udział w tym Festiwalu. Na stoisku zostaną wyłożone wydawnictwa macierzowe, rękodzieło Koła MZC nr 6, oraz ulotki macierzowe opracowane przez p. Wojciecha Świąsa. Pani Prezes podziękowała osobom, które zadeklarowały pomoc – dyżur na stoisku.

- Harmonogram spotkań ZG MZC w II półroczu 2019 roku:

09 wrzesień
07 październik
04 listopad
02 grudzień

Za Zarząd:

Sekretarz ZG MZC
/- / Aleksandra Czajkowska /

Prezes ZG MZC
/- / Marta Kawulok

Rozdzielnik:
1x Koła Terenowe
1x a